



Hämeen ELY-keskus

Hämeen ELY-keskus	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	0	+	+
Osaavan työvoiman saatavuus	+	+	0

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämän tilanteen uskotaan paranevan puolen vuoden tähtäyksellä koko ELY-keskuksen alueella kaikissa seutukunnissa. Myös työllisyystilanteen arvioidaan kuuden kuukauden kuluttua olevan nykytilannetta parempi kaikissa seutukunnissa Heinolan seutua lukuun ottamatta, jossa sen arvioidaan pysyvän jokseenkin nykytasolla. Osaavan työvoiman saatavuuden ennustetaan puolen vuoden tähtäyksellä pysyvän nykytasolla Lahden, Hämeenlinnan ja Riihimäen seutukunnissa; Heinolan seudulla ja Forssan seutukunnassa osaavan työvoiman saatavuuden sen sijaan arvioidaan vielä paranevan nykytasosta.

Vuoden kuluttua elinkeinoelämän tilanteen sekä työllisyyden arvioidaan olevan nykytasoa parempi ELY-keskuksen alueella kaikissa seutukunnissa. Osaavan työvoiman saatavuuden ennustetaan vielä vuoden kuluttuakin olevan nykytasoa parempi Forssan seutukunnassa. Sen sijaan Lahden, Hämeenlinnan ja Riihimäen seutukunnissa työvoiman saatavuuden ennustetaan heikkenevän nykyisestä. Heinolan seudulla tilanteen arvioidaan pysyvän nykytasolla.

Monet teollisuudenalat ovat Hämeessä merkittävästi kärsineet taantuman seurauksista. Vaikka elinkeinoelämän ja yritystoiminnan näkymät yleisesti ottaen näyttävät olevan paranemassa, ei esim. alueen kannalta merkittävällä metallialalla toistaiseksi ole näköpiirissä merkittävää kasvua. Huomattava osa uusista yrityksistä syntyy lähinnä rakennus-, palvelu- ja kaupan aloille sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Myös puukauppa käy tällä hetkellä vilkkaana ja puun korjaus työllistää metsäammattilaisia. Investointeja on näköpiirissä mm. kaupan toimialalla, hoiva-alalla sekä ympäristö- ja vapaa-ajan sektorilla. Korjausrakentaminen on suhteellisen vilkasta.

Parantuvan työllisyyden vastapainona pitkäaikaistyöttömyys on jälleen lisääntymässä ja nuorten työllisyystilanteen parantaminen pysyy haastavana tehtävänä. Työnantajat ovat myös vielä varsin varovaisesti palkanneet uutta työvoimaa ja työsuhteet ovat usein määräaikaista.

Lahden seudulla tilauskannat ovat olleet kasvussa, mutta toimialakohtaiset erot ovat suuria, mm. metalliteollisuudessa elpyminen on ollut hitaampaa kuin monilla muilla aloilla. Uudet yritykset ovat lähinnä rakennusalan, palvelualojen, kaupan alan sekä sosiaali- ja terveysalan pieniä yrityksiä. Palvelualoilla sekä kaupan alalla tilanne on tällä hetkellä yleiseen työmarkkinatilanteeseen verrattuna hyvä. Kyseisten alojen vetovoimaisuuden ja kysynnän uskotaan jatkuvan myös lähitulevaisuudessa.

Heinolassa näkymät ovat valoisammat kuin keväällä 2010. Elinkeinoelämä ja yritystoiminta ovat vilkastuneet. Etenkin rakennusalan tilauskannan kasvu on vaikuttanut myös muiden alojen tilauskantojen vahvistumiseen ja sen myötä lomautukset ovat vähentyneet.



Puukauppa käy tällä hetkellä vilkkaana ja puun korjaus työllistää metsäalalla. Yrittäjät ovat myös investoineet uusiin metsäkoneisiin. Investointien painopiste on edelleen korjausrakentamisessa sekä vapaa-ajan palveluissa.

Hämeenlinnan seudulla elinkeinoelämä on vähitellen piristymässä ja myös kiinnostus investointitoimintaan on elpymässä. Investoinnit ovat kasvussa mm. hoiva-alalla, lisäksi rakennusalaalla pienillä firmoilla on paljon töitä, metallialalla ei sen sijaan ole vielä näköpiirissä merkittävää nousua.

Riihimäen seudulla kasvun merkit ovat vielä varsin orastavia. Lomautusten määrä on kuitenkin selkeästi laskenut ja yleinen tunnelma tukee käännettä myönteiseen.

Forssan seudulla lomautukset ovat vähentyneet ja työttömyys hieman laskenut. Alueen rakennustuoteteollisuus on elpymässä ja elintarviketeollisuus on tällä hetkellä vakaassa vaiheessa. Mm. ympäristöalalla ja hoivapalveluissa on uusia investointeja suunnitteilla. Korjausrakentaminen on myös selvästi vilkastumassa.

Lahden seutukunta

Lahden seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	0	+	+
Osaavan työvoiman saatavuus	+	0	0

1. Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen
2. Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen
3. Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämä

Yleinen tunnelma Lahden seudulla on maltillisen toiveikas. Teollisuuden tilauskannat ovat olleet kasvussa, mutta toimialakohtaiset erot ovat suuria, mm. metalliteollisuudessa elpyminen on ollut hitaampaa kuin monilla muilla aloilla. Puuteollisuuden ja huonekaluteollisuuden tilanne on metallia parempi, lomautettuja on kutsuttu töihin ja huonekaluteollisuus on työllistänyt määrääkäsisiin työsuhteisiin puuseppiä, ruiskumaalareita ja verhoilijoita. Tekstiiliteollisuus on Päijät-Hämeestä lähestulkoon hävinnyt, eikä toimialan piristyminen ole kovinkaan todennäköistä.

Uudet yritykset ovat lähinnä rakennusalan, palvelualojen, kaupan alan sekä sosiaali- ja terveysalan pieniä yrityksiä. Nastolaan on perustettu muovin kierrätyksen erikoistunut yritys, joka tavoittelee alueen yrityksiltä jäävän muovijätteen jatkojalostamista uudelleenkäyttöä varten. Kujalan logistiikka-alueen avaaminen ja käyttöönotto parantaa selvästi Lahden asemaa logistiikkapalvelujen tarjoajana.

Rakennusalan elpyminen on työllistänyt tavarantoimittajia, mm. betonielementtien ja kattoristikoiden tekijät ovat täystyöllistettyjä, ja em. tuotteiden toimitusajat ovat huomattavasti pidentyneet. Palvelualoilla sekä kaupan alalla tilanne on tällä hetkellä yleiseen



työmarkkinatilanteeseen verrattuna hyvä. Alojen vetovoimaisuuden ja kysynnän uskotaan jatkuvan myös lähitulevaisuudessa.

Alueella ei ole tiedossa merkittäviä konkursseja; yksittäisiä pienten yritysten toiminnan lopettamisia todennäköisesti tapahtuu, mutta mitään merkittävää alueen elinkeinotoiminnan kannalta ei ole tiedossa.

Osaavan työvoiman kysyntä ja työttömyys

Lahden seutukunnan alueella kaikki merkit viittaavat siihen, että taantumasta noustaan hitaasti kohti parempaa työllisyyttä. Tosin työnantajat ovat toistaiseksi varsin varovaisesti palkanneet uutta työvoimaa. Työsuhteet ovat edelleenkin usein määräaikaista, sillä tulevaisuuden työllisyysnäkymät ovat ennustettavissa vain noin puolen vuoden päähän. Kuitenkin monet alat, jotka ovat olleet lähes pysähdyksissä, ovat aktivoituneet kyselemään työvoimaa. Mm. kuljetusalalla, rakennusalalla, kaupan alalla ja it-alalla on viime kuukausien aikana ollut työpaikkoja tarjolla selvästi aiempaa enemmän, joskin tilanne on osittain johtunut kausiluonteisesta kesätyöpaikkatarjonnasta. Toisaalta viimeisen vuoden aikana yrityksistä on irtisanottu suhteellisen paljon lisäpäiväoikeutettuja työntekijöitä, eli työnantajat ovat siirtäneet ikääntyvää työvoimaa "eläkeputkeen", mikä todennäköisesti osaltaan lisää ikääntyneiden pitkäaikaistyöttömien määrää.

Sosiaali- ja terveystieteillä on jo vuosia ollut tarjolla enemmän avoimia työtehtäviä kuin on ollut alalta työtä hakevia. Lahden Kariston alueelle on rakenteilla uusi liikekeskus, jonka uskotaan työllistävän satoja uusia työntekijöitä valmistuttuaan vuoden 2011-2012 aikana, kuten myös eri alojen ammattilaisia rakennusvaiheen aikana. CallCenter -tyyppinen asiakaspalvelutyö on tällä hetkellä tarjonnut hyvin työtä erityisesti nuorille ja tällä alalla on tiedossa jatkossakin työtä, kuten myös kaupan alalla. Ns. piilotyöpaikkojen määrä on lisääntynyt, eli työnantaja ei jätä avointa työpaikkaa julkiseen hakuun, vaan pyytää TE-toimistolta arvioitavaksi tietyn määrän sopivaksi katsottuja ehdokkaita.

Työttömyyden kestojen odotetaan lyhentyvän työmarkkinoiden vilkastumisen myötä loppuvuoden 2010 aikana sekä alkuvuodesta 2011. Nuorisotyöttömyyden kasvun uskotaan pysyvän hallinnassa mm. vastavalmistuneiden nuorten palkkatuen avulla. Nuorten työttömien osalta suurempana haasteena ovat ammatillista koulutusta vailla olevat nuoret, joiden kohdalla työttömyyden kestot uhkaavat pitkittyä.

Heinolan seutu

Heinolan seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	-	0	+
Osaavan työvoiman saatavuus	+	+	0

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi



Elinkeinoelämä

Näkymät Heinolassa ovat valoisammat kuin keväällä 2010 ja elinkeinoelämä on vilkastunut. Etenkin rakennusalan tilauskannan kasvu on vaikuttanut myös muiden alojen tilauskantojen vahvistumiseen ja sen myötä lomautuksetkin ovat lähes kokonaan loppuneet. Uusia kevään 2010 kaltaisia suuria irtisanomisia ei ole syksyksi 2010 tiedossa. UPM:n tiloihin haetaan uutta työllistävää yritystoimintaa, mitä varten on käytettävissä myös äkillisen rakennemuutoksen alueille osoitettua erillisrahoitusta. Starttirahan kysyntä näyttää jatkuvan varsin vilkkaana.

Keväällä 2010 kurssiin menneet Päijänteen Puuelementti Sysmässä ja ikkunoita valmistanut Länkelin Oy Hartolassa saivat jatkajat ja työllistävät tällä hetkellä noin puolet konkurssien myötä irtisanotuista henkilöistä.

Puukauppa käy tällä hetkellä vilkkaana ja puun korjaus työllistää metsäalalla. Yrittäjät ovat myös investoineet uusiin metsäkoneisiin. Puun jatkojalostuksessa lomautukset ovat loppuneet, raaka-ainetta tarvitaan tehtailla, ja vaikutukset näkyvät myös kuljetusalalla puukuljetusten lisääntymisinä.

Uusia merkittäviä investointeja ei ole tällä hetkellä tiedossa. Investointien painopiste on edelleen korjausrakentamisessa sekä vapaa-ajan palveluissa. Hotelli-investointien seurauksena matkailualalle syntyy jonkin verran uusia työpaikkoja.

Osaavan työvoiman kysyntä ja työttömyys

Väestön vanhenemisen ja eläköitymisen myötä uusia työpaikkoja avautuu kaikille aloille. Uutta työvoimaa tarvitaan erityisesti hoitoalalle, palvelualoille ja rakennusosalalle. Huolestuttavaa on jatkajien löytyminen eläkkeelle siirtyvien pk-yrittäjien tilalle. Keväällä opintonsa päättäneet nuoret eivät sijoittuneet kaikki suoraan työmarkkinoille.

Hoitoalalla erityisesti lääkäreistä ja erikoissairaanhoidajista on pula sekä tällä hetkellä että tulevaisuudessa. Palvelualoilla erityisesti hotelli- ja ravintola-alan ja siivousalan ammattiosajille on jatkuvasti työpaikkoja tarjolla. Rakennusalan ammattiosajista tulee myös olemaan tulevaisuudessa pulaa.

Heinolan seudun työllisyystilanne on parantunut, joskin työttömyysluvut näyttävät tilastolukujen perusteella todellisuutta valoisammilta sen vuoksi, että UPM:n sahalta ja vaneritehtaalta tammikuussa 2010 irtisanotut saavat irtisanomisajan palkkaa kuuden kuukauden ajalta elokuun alkuun asti eivätkä näy työttömien luvuissa. Toisaalta henkilökohtaisesti ilmoittautuneiden lomautettujen sekä ryhmälomautettujen lukumäärä on vähentynyt selvästi.

Reuman sairaalasta konkurssin myötä irtisanotut ovat työllistyneet suhteellisen hyvin. Parhaiten ja välittömästi työllistyivät lääkärit ja erikoissairaanhoidajat, joista on jatkuvasti pula Etelä-Suomen alueella.



Hämeenlinnan seutukunta

Hämeenlinnan seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	0	+	+
Osaavan työvoiman saatavuus	0	0	-

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämä

Hämeenlinnan seudulla elinkeinoelämä on vähitellen piristymässä ja myös kiinnostus investointitoimintaan on elpymässä. Toistaiseksi lähitulevaisuutta koskevat arviot ovat kuitenkin varsin epävarmoja, ja yritykset ovat varovaisia esim. uuden työvoiman rekrytoinneissa. Investoinnit ovat kasvussa mm. hoiva-alalla, lisäksi rakennusosalalla pienillä firmoilla on paljon töitä, metallialalla ei ole vielä näkyvissä merkittävää nousua, mutta myös metallin näkymät ovat vähitellen parantumassa.

Hämeenlinnan seudulle on ominaista, että alueella on paljon pieniä yrityksiä, jotka ovat taantumankin aikana pystyneet pitämään itsensä markkinoilla. Kiinnostus yrittäjyyteen on myös lisääntymässä, aloittavien yrittäjien neuvontatoiminta on ollut vilkasta myös menneen kesän aikana. Yrittäjäksi ryhtyvien ammatinharjoittajien määrä on ollut selvässä kasvussa.

Osaavan työvoiman kysyntä ja työttömyys

Osaavasta työvoimasta on Hämeenlinnan seudulla kysyntää erityisesti seuraavilla aloilla: hoito- ja hoiva-alalla, myynti- ja asiakaspalvelutehtävissä, taloushallintotehtävissä, ravintola-alalla, opetustehtävissä (ammatilliset), franchise-yrittäjissä/omistajanvaihdoksissa sekä rakennus- ja siivousalalla.

Työttömyys on vähitellen hellittämässä, mutta työttömyyden rakenne on sikäli muuttumassa, että pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut kasvussa ja nuorten työttömien määrä on sitkeästi pysynyt jokseenkin vuoden takaisella tasolla. Vaikka nuorten osalta toimenpiteitä ja palveluita on lisätty ja lisätään edelleen, moni nuori jää edelleen vaille koulutuspaikkaa.



Riihimäen seutukunta

Riihimäen seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	0	+	+
Osaavan työvoiman saatavuus	0	0	-

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämä

Riihimäen seudulla kasvun merkit ovat vielä varsin orastavia. Lomautusten määrä on kuitenkin selkeästi laskenut ja yleinen tunnelma tukee käännettä myönteiseen.

Teknolohiteollisuuden tilauskanta on parantunut edellisen vuoden tasosta. Elintarviketeollisuudessa vakaa tilanne jatkuu.

Uusia yrityksiä on alueella perustettu hiukan edellisen syksyn tahtia ripeämmin. Yritysten perustamisen vauhti on kuitenkin vain noin puolet hyvien aikojen tasosta.

Osaavan työvoiman kysyntä ja työttömyys

Työllistäviä aloja ovat tällä hetkellä: sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut palvelut ja kauppa. Pientä piristymistä on havaittavissa myös rakennusalan ja teollisten työpaikkojen osalta. Tulevia suurempia rekrytointeja ei ole alueella tiedossa. Sosiaali- ja terveysalalla työvoiman saatavuus on haasteellisinta esim. sairaanhoitajien osalta. Lähihoitajien tarjontaa on pystytty lisäämään työvoimapolitiisella koulutuksella.

Työttömien määrän kasvuvauhti on selkeästi hidastunut ja tilanne toukokuun lopussa vastasi edellisen vuoden tasoa. Nuorten työttömien määrä on edelleen korkea, vaikka tilanne on kuluvan vuoden aikana pysynyt vakaana. Nuorten työttömyyden paranemista hidastaa kysyntää pienempi jatko-opiskelupaikkojen tarjonta. Pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt selkeään kasvuun kevään 2010 aikana.



Forssan seutukunta

Forssan seutukunta	Nyt 1)	6 kk 2)	12 kk 3)
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyys	0	+	+
Osaavan työvoiman saatavuus	+	+	+

1) Arvio nykytilasta verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen

2) Tilanne 6 kk:n kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

3) Tilanne vuoden kuluttua verrattuna nykytilanteeseen

++ Erittäin hyvä, + Hyvä, 0 Ennallaan/nykytasolla - Heikompi -- Paljon heikompi

Elinkeinoelämä

Elinkeinoelämän ja yritysten näkymät varsin positiiviset ja yleinen tunnelma Forssan seudulla on toiveikkaan optimistinen. Alueen rakennustuoteteollisuus on elpymässä ja elintarviketeollisuus on tällä hetkellä vakaassa vaiheessa. Ympäristöteollisuudessa investointikohteina ovat mm. biodiesel, biokaasu ja kierrätyslasiinjalostus. Muilla teollisuuden toimialoilla on sen sijaan melko hiljaista.

Kaupan alalle on tulossa suuri yksikkö syyskuussa (Prismakeskus), johon tulee sijoittumaan useita yrityksiä. Myös ympäristösektorilla ja hoivapalveluissa uusia investointeja on tiedossa. Korjausrakentaminen on myös selvästi vilkastumassa.

Starttirahan kysyntä on ollut varsin vilkasta. Lomautukset ovat Forssan seudulla vähentyneet eikä yritysten lopettamisiakaan ole viime aikoina juuri ollut.

Osaavan työvoiman kysyntä ja työttömyys

Forssan seudulla työvoimasta on kysyntää erityisesti terveydenhuolto- ja hoiva-alalla, kaupan alalla ja jonkin verran myös teollisuudessa. CC-palvelut ja puhelinmyynti hakevat myös jatkuvasti työntekijöitä. Samaten ympäristösektorilla ja lasinjalostuksessa on ollut rekrytointia; tuotantopuolella on sen sijaan suhteellisen hiljaista.

Koulutusvolyymit ovat viime aikoina olleet Forssan seudulla erittäin suuria, ja usealle alalle on käynnissä koulutusta. Työttömyys on nyt edellisvuoden tasolla johtuen lomautusten vähenemisestä. Pitkäaikaistyöttömyys on puolestaan kasvanut vuodessa noin 50 %. Nuorten työttömyys on edellisvuoden tasolla työllistämistoimenpiteiden lisääntyä.

Positiivisesta yleisvireestä huolimatta uusia avoimia työpaikkoja on ilmoitettu Forssan TE-toimistoon alkuvuonna kuitenkin 30 % vähemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.